UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Baldi Pervsini Commentariorvm In Pandectas Tomvs ...

Vndecim priores pandectarum libri hîc explicantur

Baldus

Lvgdvni, M.D.LVIII.

De officio procuratoris cesaris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-95903

Visual Library

ſbi loquitur in priuilegio qđ đʒ intelligi cõſenſus ſine alteri⁹ iniuria ſic loquit̃.l.ſicut.§.nõ ſec⁹.⁊ facit de ſtip.ſer.ſi ſeruitus vẽdi.¶ Cognoſcit̃ aũt ꝙ ſit ꝑuilegiũ:q2 fauore vni⁹ tm̃ ẽ ꝯceſſum.ſʒ in.l.nr̃a ꝑpter publ. vtilitatẽ ⁊ vtriuſqʒ ptis cõmodũ. l.j.C.ſi qua ꝑdit⁹ pote.cũ ſi.Contra.ſpe.ẽ caſus direct.C.đ inof. teſt.ꝯ maiores vbi iuris impedimentũ emergẽs ĩpedit curſuʒ ꝑſcriptionis inchoate ipſo iure lʒ nõ interrũpat.vñ ſit poſtea cõiũctio tẽporuʒ. At vbi ẽ interruptio de nouo opʒ inchoari ꝑſcriptionẽ.ff.de vſuca.l.eũ q̃ edes.§.ſi a demolita. Simile in ſeruitutibus q̃ habent cãm diſcontinuã, vbi nõ currit ꝯtinue ꝑſcriptio ⁊ tñ nõ fit ĩterruptio,q2 nũq̃ curreret.facit.l.h iure. §.duct⁹ aque.põt ⁊ aliter dici qñ ex poſtfacto ſuꝑuenit ꝑciſuʒ iuris impedimẽtũ.nã ſuꝑuenit facto đbitoris vel ei⁹ hr̃dis.⁊ tũc ipſo iure nõ currit ꝑſcriptio:vt in.§.in cõputatiõe. Aut facto tertij ⁊ tunc currit.ſʒ ſi ẽ equũ dat̃ reſtitutio.j.ex q.cauſ. ma.ſʒ ⁊ ſi ꝑ ꝑtorẽ.§.ſi femine.⁊ vide oĩno qđ no.Inno. extra đ preſcri.ex trãſmiſſa.in gl.magna.vbi de hoc adde.j.ad Sille.

2 ſi qs in graui.§.elegãter.Bal. ¶ † Itẽ no.qđ impedito agere nõ currit ꝑſcriptio verũ eſt niſi amotio impedimẽti ſtet ĩ ſua ptãte,vñ đt Guli.qđ creditori ſub ꝯditiõe ptãtiua ſtatim currit ꝑſcriptio:lʒ ſec⁹ in caſuali vel mixta.ita no.ipſe.C.de ꝑſcr. xxx.an.l.cũ notiſſimi.§.illud.¶ Quod lʒ ſit no.dignũ tñ non puto verũ.q2 ꝑſcriptio eſt actiõis extictio ⁊ actio q̃ nõ ẽ nõ pt extingui.đ v.ob.l.decẽ. Itẽ in ptãte đbitoris ẽ facere ꝙ naſcat̃ pignoratio offerẽdo debitũ vt not.ĩ.l.cũ notiſſimi.§.imo.⁊ tñ nõ ꝑſcribit̃ pignoratio niſi ex q̃ nata eſt. Aut ergo ẽ mora circa actionẽ natã ⁊ ĩducit ꝑſcriptionẽ aut circa natiuitatẽ actionis ⁊ nõ ĩducit ꝑſcriptionẽ.vt no.j.de pig.ac.l.ſi rẽ.§.oĩs.⁊ no. pleni⁹.C.de anna.exce.l.j.in magna gl.nec ob.j.ex q.cau.ma.l. ſʒ ⁊ ſi ꝑ ꝑtorẽ.§.ñ.⁊ extra de elect.eis qb⁹.q2 loquunt̃ in iure in eſſe ꝑducto ⁊ iam nato ⁊ cõpetẽti nõ in cõpetituro.vide oĩno Cy.C.de ꝑci.impe.of.l.quoties.in.iiij.q.⁊ ꝙ not.in.l.j.C.q ad. ad bo.poſ.po.in ſecunda gloſſ. ⁊ adde omnino ⁊ vide qđ not. Guli.de cu.j.ex quib,cau.ma.l.in eadem.alias non intelliges. vide Archi.xvj.q.viij.prima actione.Bald.

a **S** **I forte.** Iuriſditio durat donec ſit notũ de ſucceſſorꝫ aduẽtu.h.d. Et no.l.ĩ tex. ibi dederit⁹ vl̃ aliũ actũ iuriſditionis exercuerit.⁊ facit ꝙ no.j.ſi cer.pe.l.eius qui in prouinciam. quidam tñ dicũt ꝙ hec lex habet locum in ordinario nõ in delegato.ꝯ quos eſt extra de reſt,ſpo.c,auditu. ¶ In tex.ibi cognouerit.ꝙ põt eẽ p2 ꝑuicie latitudinẽ:q2 põt eẽ fines ĩgreſſus,tñ neſcit̃ adhuc.

Additio Baldi.

S **I forte.** Uide Iac.de teſt.tu. iure noſtro. In tex,ſucceſſorẽ. viđ ĩ ſpec.ti.ij. §.finitur.vel in ſumma. Ibi no.ꝙ ꝑ miſſionẽ ſcđi legati non intelligitur primus reuocatus. nõ ob. hec.l. quia hic mittebatur: vt eſſet ſucceſſor non ſimpl̃r. Bal.

O ¶ Additio lec.vacañ.in.l.obſeruandum.Bald.

Bſeruandum. Ibi augeat . vt.j.de poſt.l.j.in prin.

L **Egatus.** Nemo põt renũtiare iuriſditioniniſi manib⁹ ſuꝑioris.h.d. ⁊ ad hoc allegat̃ iuxta gl.hic poſitã.vide ꝙ no.Inn. đ renun. c.ꝙ in dubijs.⁊ qđ no.in.c.j.de renũ.in cle.ſuꝑ v̄bo manibus.

Additio Baldi.

L **Egatus.** Uide ar.xxxiiij.di.quorundã. in fi.⁊ in Spe.de iur.om.iu.v̄. vl.not.ꝙ q duobus.viđ Inn.đ ꝑſcri.cũ ex officij. gl.no.ꝙ ſimul.⁊ đ renũ.ꝙ in dubijs.đt Inn.ꝙ illud ꝙ manat a legato nõ intelligit̃ emanare a ſede apl̃ica. de fil.p̃ſby.dilect⁹.ar.ꝯ.j.ti.j.l.j.in ꝑn.⁊ hic ꝑ Arch.ij.q.vij.ꝗſqs. Itẽ viđ Inn.de ſimo.ex ĩſinuatio.an abſoluẽdo ſubditos videat̃ qs renũtiare regnũ dic ꝙ nõ.ex̃ de renũ.lecte. ¶ In tex. abdicãdo qd ſi erat ſymoniace ĩtruſus vel indigne.dic vt not. Arch.ꝯ Inn.xij.di.nerui.ĩ addi.ađ đt.⁊ Inn.đ renũ.ĩ fi.ađ ꝙ no.Ar.lxij.di.null⁹.viđ Arc.vj.q.iij.deniqʒ.⁊.xvj.q.ij.viſis. in fi. ¶ No.ꝙ nõ ltia renũtiatio ñ nocet ĩ ꝓprietate ſʒ ĩ poſſeſſiõe.xvij.q.ſʒ bñficiũ ꝑ Arch.ſʒ Inn.viđ.c.cũ appellatiõib⁹. de ap.li.vj.ĩ fi.tex.viđ Inn.đ ꝑb.in laterañ. ⁊ đ do.paſtoral.in gl.mag. In gl.j.ibi manu ꝑncipis.vl̃ alteri⁹ q poſſet eũ ĩuitũ ꝑuare.vt no.ĩ.c.j.đ renũ.ĩ cle.ſuꝑ v̄.manib⁹.h ĩ ordiario ſʒ đlegat⁹ q ꝑt ꝑuare ñ tñ ꝑt volũtariã renũtiãtio.recipe.ar.đ reſcr. ſuſc.li.vj.j.mã.diligent.ſʒ ꝯtẽrioſaʒ ſic ex̃ đ ele.dudũ.eccl̃ia rotho.§.vl. ¶ Sʒ qd đ ordiario. q2 rõe ordiarie ptãtꝫ ñ ꝑt ꝑuare. ꝯmittit̃ a ꝑncipe ꝙ poſſit ꝑuare,an ĩ h erit ordiari⁹.dic ꝙ ñ.vt l.⁊ ſi ꝑtor.q2 ꝑſone ẽ fcã ꝯmiſſio ⁊ iđ ẽ đleg.⁊ fuit đ fcđ florẽt.b.

P **Reſes.** Ex q̃titate dãni auget̃ ſimil̃r ⁊ pena ĩponẽda ex eo.h.d. ¶ Not.ꝙ qñ caput familie corrũpit̃ tota familia corrũpi vr̃. qđ not.Bal.

Additio Baldi.

P **Reſes.** Uide Cy.ĩ.l.j.C.qñ ciuilis actio. ĩ iij.q.⁊ Guli.ĩ.l.j.C.ſi qs aliquẽ teſt. ꝓhi. In tex.ſeueriſſime.vide ĩ ſpe.đ iq̃ſitio.§.nũc videndũ.v̄.qd ſi actũ eſt.dic ẽt qđ facta ꝯfeſſio nõ nocet reo ad qđ nõ agebat̃ directe nec ĩdirecte.l.ij.j.đ iur.fi.⁊ C.de fi.ĩſtr.l.iij.⁊.l.fi. ¶ An ex eodẽ ꝓceſſu q̃ fit ꝯdẽnatio, fiat reſtõ rei.dic aut iudex ꝓcedit de fctõ ex̃ ordinẽ ⁊ põt hoc fieri. l.ĩterdũ.§.q furẽ. Aut ꝑ viã iuris ⁊ tũc aut diuerſis legib⁹ fit punitio ciuilis ⁊ crĩalis.⁊ nõ facit rẽ reddi:q2 hec lex nõ eſt in iudiciũ deducta tũc eadẽ lege.tũc ex eodẽ ꝓceſſu põt fieri reſtitutio,q2 tũc ciuilis ⁊ crĩalis põt eodẽ iudicio tractari ⁊ terminari.C.de ſepul.vio.aut̃.itẽ q.⁊.C.vñ vi.l.meminerint. ſm Ja.bu.ĩ.l.j.qñ ciuilis actio vel q2 ꝓcedit executiue vt ex notorio iđ ꝑt ex̃ ordinẽ mãdare qđ fiat reſtõ rei.Bal. ¶ In fi.tex. Uide Inn.đ acc.cũ oporteat.in gl.dic ꝙ v̄.⁊ qđ eſt no.dignũ ſuꝑ eo.viđ Cy.ĩ.l.ſi qs ad ſe fundũ.ĩ vl.q.viđ qđ no.ĩ.l.j.C.ad l.fla.de pla. Itẽ vide Inn.ex̃ de teſti.veniẽs.ĩ gl.mag.v̄.⁊ idẽ dicimus ſi etiaʒ inter eaſdẽ.⁊ in Spe.de fur.ver.porro.Bal.

¶ De officio procuratoris ceſaris, Rubrica.

Q **Ue acta.** Procurator ceſaris partib⁹ ceſaris fungit̃ tñ non alienat niſi ex certa ſcia ⁊ habeat ĩ mãdatis. Itẽ adeũdo hereditatẽ vel iubẽdo ſeruo qđ adeat acquirit ceſari, niſi hr̃ditas ſit dãnoſa cui⁹ aditio ex ratificatiõe ceſaris pẽdet.h.d. cũ.l.ſe. ¶ No.ꝑmo ꝙ ꝓcurator ceſaris põt ea facere q̃ ꝑt ipſe facere.ſ.ad cõmodũ ceſaris.nã ĩ illa gñali ꝑmiſſione ſeu arbitrio nõ ꝯtinet̃ alienatio nec ꝯtinet̃ ꝙ poſſit ceſarẽ dãnificare ꝑter ius cõe. ¶ Scđo no.ĩ ꝓcuratorẽ ceſaris errãtẽ in traditiõe ⁊ ĩ dñio ꝙ nõ trãſfert̃ dñiũ. ¶ Tertio no.ĩ ꝓcuratore ceſaris duo ſpãlia ꝙ ꝑt ſuo ceſaris iubere adire. Itẽ ꝑt ĩ pe ſuo noĩe hr̃dẽ facere ceſarẽ dũmõ hr̃ditas ſit opulẽta:ſʒ ĩ hr̃ditate dãnoſa ceſar vtit̃ iure cõi vt nõ fiat hr̃s aĩo alieno ⁊ iſtđ ꝙ dico ĩ ceſare illud ẽt eſt dđm in papa,q2 ꝑcipu⁹ ceſar eſt. ⁊ de facto videm⁹ ꝙ papa hʒ ꝓcuratores ſuos ſicut ſunt collectores pape ⁊ ſiſces. ¶ In gl.q2 nemo.ibi,⁊ vt.no.optimã diſtinctionẽ hic.vtrũ ꝓcurator labẽdo in dñio vel ĩ ꝑſona dñi trãſferat dñiũ ⁊ vt hẽat cognitionẽ dʒ ꝑcedere alia ĩſpectio.ſ.đ cã dñij.ſ.vtrũ oblatio ex qua radicet̃ in ꝑſona ipſi⁹ geſtoris vel non.ꝙ examinat̃ in.l.procur.qui pro euic.j.de procu. duplex ergo eſt inſpectio vna de oblatione.alia de executiõe oblationis per traditionẽ. ¶ In ea.glo.ibi.l.Iul.§.j.⁊ qui hʒ animũ alienãdi qui deſiderat̃ in tranſlatione dñij.vt.l.iij.§. facilius. j.de cõdi.ob cau. ¶ In ea.gl.ibi.l.ſi ꝓcu.la.j.⁊ eſt rõ,q2 nõ hʒ aĩm alienandi dñium ſuũ nec tradidit eo noĩe,nã ꝯſiderãdũ ẽ quo noĩe fiat traditio.vt.l.eũ qui.§.fi.j.de pub. ¶ In ea.gl.ibi vt officialis.ergo nõ repellit̃ ꝑ exceptionẽ,ar.l.ſi ſeruũ.j. q ⁊ a quib⁹. ¶ In ea.gl.ibi.ſeruũ titij.ſ.ĩ primo caſu illi⁹.l.Frã.ac. ¶ In ea.gl.ibi, in ſcđo caſu illi⁹ legis.huc uſqʒ dictum eſt qñ res erat ꝓcuratoris,modo dicit qđ res erat dñi. ¶ In ea.gl. ibi,hoc caſu in ꝓcur.ceſaris.ſed an deſideret̃ ſciẽtia mandati. dic vt no.Arch.in.c.is qui.de ꝓcu.li.vj. Itẽ facit ad hãc gl.l. cũ fundus.§.ſeruũ tuũ.j. ſi cer.pet. vbi tractat̃ de errore vtrũ impediat trãſlationẽ dñij.ſed ibi loquit̃ de errore dñij: hic de errore adminiſtratoris.⁊ ſic diuide materiã. Itẽ adde qđ aut quis hʒ liberã a lege aut ab hoĩe.ſi a.l.non põt alienare,vt hic niſi faciẽdo dñi cõditionẽ meliorẽ,vt hic. ſi aũt ab hoĩe, tũc bñ põt alienare.vt.l.ꝓcurator cui.⁊ ibi not.Cy.l.mandato gñali. ⁊.l.procuratorum.j.de procu.⁊ dicit hic Guli.qđ nemo hʒ liberam niſi concedatur ſpãliter.vt.l.quã tuberonis.§.aliam.j.de pecu. ¶ In glo.in alio.in fi.⁊ eſt rõ,q2 ſi hereditas poſſet adiri per procuratorem acquireretur ei ius directũ ⁊ radicaret̃ in eũ aditio qđ eſt poſſibile:vt.l.quecũqʒ gerim⁹.j.de ac.⁊ obl. ⁊ ar.ĩ.l.ſi mulier.§.ex aſſe.j.de iure do.ſm And.de piſis.Bal.

a ¶ Cederit. Uide que habentur ꝑ Fel. in.c.de cauſis. circa princ. in ver. in gloſ.in perſ.de of.del.

Additio Baldi.

Q **Ue acta.** ¶ Ibi,ſi a ceſare. vide in Spe.de leg.§.ſupereſt.ver.illud autem.no. in fi.l.ibi,ceſarem facit.

C **Uratores.** ¶ In tex.ibi, non habẽt.ĩ. nõ eſt eis ꝯmiſ. ¶ In text. ibi debebit.ſ.ꝓhibit⁹ ab accedẽdo. ¶ Not.ꝙ non põt ille deportare cui nõ ẽ ſpãliter ꝑmiſſum. facit l.j.in princ.j.tit.ij. Scđo no.ꝙ tumultuoſus ⁊ iniurioſus põt ꝓhiberi.ne accedat ad aliquẽ locũ.⁊ vide de hoc no.Inn.in.c. in ꝑſentia.extra de ꝓba. ¶ Itẽ no.ſm vnã lec.ꝙ ꝓcurator ceſaris nõ põt dare bãnito licentiã de redeũdo ſm aliam lectu. ¶ No.ẽt ꝙ ſuũ preceptũ reuocare non põt qñ ꝑcepit cũ cauſe cognitiõe. ¶ Itẽ no.in gl.⁊ de negatione quod nõ eſt bona rõ qñ eſt eadẽ cum dicto.⁊ facit ꝙ no.in.l.non oĩm.ff. de legibus,

¶ De officio eius cui mandata eſt iuriſditio. Rubrica.

QUecunque. Cauſe meri ⁊ mixti imperij nõ delegant̃ ſ3 cãe iuriſditiõis pñt delegari.h.d. iſtud pñ cipiũ.vel ſic.Cauſe q̃ in ſignũ excellẽtie ſupio ritatis diſcretiue maioꝛibꝰ indicibꝰ ſunt cõ miſſe nõ ſunt delegabiles[a]. ſ3 cauſe q̃ iure ma giſtratꝰ cõpetunt exiſtũt delegabiles.h.iſtud pñcipiũ in quo vſq3 ad verſi.⁊ ideo ponunt̃ due regule.quarũ quelibet h3 rõ nẽm annexã pꝛima eſt negatiua.ſecũda eſt pmiſſiua ſiue affir matiua.ſcda ibi,q̃ vo. ¶ In tex.ibi ſpãliter ⁊ expꝛeſſe diſcre tiue ⁊ excellenter ſm doct.⁊ eſt de mẽte gl. ¶ No.ꝙ illa q̃ ſunt conceſſa ſiue commiſſa in ſignũ ſuperioꝛitatis nõ pñt inferio ribus delegari.⁊ hoc operat̃ virtus ipſius vocabuli,virtꝰ ſu perioꝛitatis. ¶ Scdo no.qd in gñali cõmiſſiõe non veniũt ea que cõmitti non pñt. ¶ Itẽ no.ꝙ cauſe quarũ cognitio nõ de ſiderat aliđ niſi quod,qs ſit magiſtratus ſunt delegabiles. rõ q2 ẽt iudex delegatꝰ eſt ciuilis qualẽ reqrit natura cãe. ⁊ ſicut duo ſunt pcepta.ĩ.de arbi.l.celſus. ⁊ aliud eſt debere ſoluere ⁊ aliud debere ad diẽ ſoluere:ſic ad ſimile aliud ẽ eſſe magiſtra tum aliud eſt eſſe de maioꝛibus, vñ cauſe q̃ requirũt ꝙ ſic de maioꝛibꝰ nõ pñt delegari.q2 delegatꝰ eſt pedaneꝰ.ſ3 cãe q̃ non reqrunt titulũ ſupioꝛitatis ille ſunt delegabiles.⁊ h̃ vult iſtud ſm pñ. Jac.bu. ¶ Et no.ꝙ iſtud pñ.non d3 intelligi in impe ratoꝛe delegãte q2 oẽs cauſas põt delegare tã ipſe q̃ delegatꝰ. eiꝰ ꝙ ẽ no.vt ĩ.l.j.C.q ꝓ ſua iuriſditiõe. ¶ In gl.hic.no.ĩ aut. vt ab illuſtribꝰ.⁊ clariꝰ no.ĩ ſpe.đ iu.om.iu.ĩ pñ.vſq3 ad v̇.no.

> a ¶ Delegabiles. Due autẽ cauſe delegari poſſint. vide Feli. in rubri. de of. delegat.

1 ☞ Pꝛaxis erronea ſeruari non debet.
2 Argumẽtũ a 5rio ſenſu ſumptũ,ex vi cõditionis eſt validu3.
3 Delegatio irregularis pꝛeſupponit regulam in contrarium.
4 Ceſſante cauſa dilationis ceſſat dilatio.

Et ideo videntur. Uſq3 ad.§.q mãdatu3, facit quatuoꝛ. q2 pꝛimo ponit illationẽ ex pma regula.ſcdo inducit ꝓbationẽ p ar.foꝛ tiſſimũ.tertio ponit quãdã 9cluſionẽ.q̃rto exẽplificat ſ3 dcm̃. ſcde regle.ſcda ibi huiꝰ rei.⁊ tertia ibi,nõ aliter.q̃rta ibi.⁊ ſi a familia.⁊ in ſum.h.d.Cãe criminales publicoꝛũ indicioꝛũ nõ pñt delegari ⁊ errant q delegãt ni in cã abſentie. ⁊ tũc quo ad cognationẽ tm̃.⁊ ſic ẽ delegatio irregularis q2 regularis dele gatio nõ reqrit abſentiã.h.d.⁊ ponit tria exẽpla.vnu3 in.l.de adulte.ſm in.l.de vi.tertiũ in ſenatuſcõſultũ Sill. ¶ In tex. ibi veluti.exẽplũ de lege.ſ3.ĩ.in v̇.⁊ ſi familia ponit exẽplũ de ſenatuſcõſulto. ¶ In tex.ibi mãdant.i. cõmittãt ſeu delegãt.
1 ¶ †No.ꝙ erronea pꝛactica nõ ẽ ſeruãda. ¶ †Scdo no.ꝙ ar
2 gumẽtũ a 5rio ſenſu[b] ſumptũ ex vi cõditionis ẽ foꝛtiſſimũ tã
b in legibus q̃ in 5ctibꝰ.vt.ĩ.de pa.dota.l.iter ſocerũ.§.cũ iter. facit qd no.C.de fur.l.apud antiquos.⁊.ĩ.de manu.teſt.l. ſi qs
3 locuples. ¶ †Itẽ no.ꝙ delegatio irregularis pſupponit regu lam in 5riũ vñ q2 ſolũ in caſu abſente irregulariter delegant̃.
c ergo natura earũ ẽ indelegabilis. ¶ Et not.hic tria arg.[c] ſm doct.ſ.a 5rio ſenſu.ab antecedẽte deſtructo.a cã ceſſante adde de illo vltio qd ceſſante cã pmiſſiõis ceſſat pmiſſio vt h̃. ¶ Itẽ
d ceſſante cã puilegij ceſſat puilegiũ[d].ĩ. de lega.ij.l.titio ſeio.§. vſuras.⁊ đ excu.tu.l.amiciſſimos.⁊ ibi p Jac.niſi puilegiũ eẽt ſoꝛtitũ ſuũ effectũ retro.ar.l.pre furi.ſ̃.đ his q ſunt ſui vl̃ alie.
4 iur. ¶ †Itẽ ceſſante cã dilatiõis ceſſat dilatio. vt.ĩ. ad treb.l. filia.§.alũno.⁊ ibi p Dy.⁊ p ẽptoꝛẽ.đ acq.here.l.q̃diu. Itẽ ceſ ſante cauſa officij ceſſat officium.vt.ĩ.de capitis dimi.l. tute las.⁊ per Cy.in addit.qd eſt verum qñ eſt cauſa talis que re quiritur ad ſeruationẽ rei in eſſe.vt ibi patet.

> b ¶ Ar.a cõtrario ſenſu. Uid tu do. Alex. đ imo. hic ⁊ add ſpe.in tit.de al leg.⁊ diſ.§.po teſt.v̇. non ob. ſenſus.
>
> c ¶ Tria arg. Uide tu eundem. Bal.in.l. conuenticulã. C.de epi.⁊ cle. ⁊ de argumen to ab antecedẽte deſtructo vide.do. Bar. ſoꝛi.cõſil.xciij. incip.circa pri mum.verſ.his tamẽ non ob. circa mediu3. in.j.parte.
>
> d ¶ Priuilegium. Uide oĩ no.do. Alexã. de imol.in.l.ex cuſantur.§.nõ ſolum.ff. de ex cuſatio. tutoꝛ. in apoſtil.
>
> e ¶ Ex literis. Et ibidem vide Felin.

Additio Baldi.

QUecunque. Pꝛĩa regula negatiua ſicut in hoĩe ẽ conſiderare duo.ſ.genꝰ:q2 animal ⁊ differẽtias: q2 rõnale ⁊ ſicut homo p genus cõicat alijs aĩalibus ⁊ efficacia generis,vt in ſenſu ⁊ in motu ⁊ ſeoꝛſum cẽſet̃ ab alijs in his q̃ ſibi ſunt ſpecifice data vt in rõne, ſic quoq3 hõ fuit ꝓductꝰ in duabꝰ naturis in vna cõi.in alia excellẽti.l.j.ſ̃.đ iu.⁊ iur. Sic impatoꝛ creat aliquos magiſtratꝰ in natura cõi. ⁊ hi ſunt ſim plices magiſtratꝰ ⁊ qd habẽt vi iſtius gñis cũctis cõicare ſeu delegare pñt,q2 gñalia ſunt. Quoſdã v̇o creat in publici na tura.ſ.in cõi ⁊ ĩ excellẽtia ſpãli ⁊ puilegiata.Q2 iſti ꝙ hñt vir tute gñis pñt delegare. q̃ virtute differẽtie ſiue ſpeciei pt3 ꝙ nõ delegãt q2 differẽtia hoc facit.nã ſi delegarẽt ñ eẽt iſta diſ ferẽtia.Hec aũt ſpẽs 9ſiſtit ĩ gradu dignitatis ⁊ ĩ his q̃ gra dũ cõcernũt.vñ ſicut gradꝰ nõ trãſit ad delegatu3 cũ ſit ĩfimꝰ, ita nec efficacia ipſiꝰ gradꝰ cũ ſit annexa ipſi gradui.⁊ eẽt op poſitũ ĩ obiecto ⁊ 5dictiõis ĩplicatio ſi ſecꝰ diceres.nã aſtrue res delegatũ eẽ pedaneũ ⁊ ñ pedaneũ ſi mero imperio potiret̃. Bal. ¶ In tex.iuriſditio.facit ad no.p Inn.đ 9ceſ.ꝓb.c.dile ctus.⁊ in ſpec.de locato.§.nũc aliqua.verſ.xcvij.⁊ p Inno.de rap.illis. ¶ Ibi,transferunt̃.p hanc.l.đt Fran.accur.ꝙ ciui tates q̃ debent merũ imperiũ p pacẽ cõſtãtie vt ẽ ciuitas boñ. nõ põt ſuo caſtro vl̃ ville ipſum concedere.⁊ iđ determinauit quod villa pãnicalis nõ poſſet pſcribere merũ imperiũ 5 ciui tatẽ boñ.q2 ibi non v3 expꝛeſſus cõſenſus nec tacitus ſm eũ. Uñ pſcribẽdo mero imperio eſt neceſſaria ſciẽtia ⁊ merus cõ ſenſus pꝛincipis nõ ſolius ciuitatis. Si vero 9ſtaret ꝙ dicta villa eſſet de territoꝛio ciuitatis vinceret non vi pſcriptionis ſ3 vi cõmodi poſſeſſiõis ſm Frã.accur. Bal. ¶ In gl.tribuũ tur oꝛdines ⁊ nomina magiſtratuũ.vide plene ĩ ſpec.de iuriſ di.om.iu.in pñ.vſq3 ad verſ.nouũ. ¶ In tex.iure magiſtratꝰ. an ptãtes terrarũ poſſint delegare cauſas.no.C.đ ſen.ex bꝛeui. reci.l.fi.in gl.p ſe. ¶ In tex.⁊ iđ illatio ex pma regula ⁊ exem plificatio pmi dicti pme regule. Ibi huiꝰ rei ꝓbatio.⁊ limita tio pꝛime regule ⁊ cõcluſio Papiniani an merũ imperiũ dire cto trãſeat cum vniuerſitate.vide in ſpe.de iuriſdi.om.iu.§.j. ver.que aũt meri.⁊ v̇.ſe. ¶ In tex.foꝛtiſſimũ:viđ ꝙ no.de fur. apud antiquos.in gl.j.a 5rio ſenſu.vide de leg.ij.l.fi.in pꝛinc. vbi ar. a 5rio ſenſu đꝛ eſſe tacita volũtas ⁊ ipſo facto tollitur. vide per Arch.xvij.q.j.conſaldus. ¶ In tex.pꝛoficiſcat̃.vide quod no.in ſpe.de iuriſ.om.iu.in v̇.⁊ no.quod eps. In tex.nõ aliter.ceſſante cã delegationis ceſſat delegatio vt hic.⁊ ceſſan te cã pꝛiuilegij ceſſat pꝛiuilegiũ.de lega.ij.l.Titia.§.vſuras.⁊ ibi p Dy. Ceſſante cã dilatiõis ceſſat dilatio.l. a filia.§.alum nus.ad Trebel. Ceſſante cã tutele ſeu officij,tutela ſeu officiũ ceſſat đ capi.dimi.l.tutelas. Ceſſante volũtate finita eſt legis autoꝛitas pendẽs a voluntate.ĩ.de diuoꝛ.qd ait lex. Ceſſante mõ q importabat cãm finalẽ finit̃ obligatio.de condit.⁊ dem. Titio cũ.§.ſed cũ ante.⁊ no.de leg.j.ſi fundũ.§. Julia.p Dyn. Ceſſante cõtumacia ceſſat pena pꝛo tempoꝛe futuro. de cõſti.
e c.ex literis[e].l.j.§.ſi frater.de co.bo.Bal. ¶ In text.ceperit.vi de in ſpe.de cõceſ.acti.§.j.ver.quid ſi palam. ¶ In tex.cũ als differentia inter delegationẽ voluntariã ⁊ neceſſariam.Bald. ¶ Ibi ⁊ ſi familia. exẽplificatio ſcdi dicti pꝛime regule.Bal.

1 ☞ Juriſditio in delegato,non reſidet.
2 Imperiũ merũ pꝛincipaliter exercendum, non eſt delegabile.

Qui mandatam. Quatuoꝛ đt. Pꝛimo ꝙ p delegationem nõ trãſit oꝛdinaria iuriſditio . ſecũdo quod trãſit delegata tertio ꝙ nõ tranſit imperiũ.quarto qd non trãſit modica coertio. ſcda ibi veriꝰ.tertia ibi.ſ3 merũ quarta ibi. Pau.ſm Jac. ¶ In text. ibi pꝛopꝛiũ. id eſt non h3 iuriſditionẽ radicatã ſ3 miniſteriũ. In tex.ibi notat adijciẽdo nõ aduerſando. In tex.ibi impiũ.
1 ſ.modicã coertionẽ. ¶ †Nota quod in delegato nõ reſidet iu riſditio ſed executio ⁊ miniſterij ſm quoſda3.ſed tu dic quod nõ reſidet oꝛdinaria, ſ3 delegata ⁊ vtraq3 iuriſditio eſt foꝛma
2 lis ⁊ h3 foꝛmã pꝛopꝛiã ſm Jac. ¶ †Secũdo nota quod merũ imperium pꝛincipaliter exercendũ nõ eſt delegabile ſed acceſ ſoꝛie exercendũ quatenus deſeruit iuriſditiõi tranſit p dele gationem:⁊ hoc ex natura actionis ⁊ cõſiſtit in modica coer tione.ſed gl.in.l.imperiu3.vult quod illa modica coertio etiã pꝛopꝛie appelletur merum imperium : ſed ſit quarta ſpecies que habet nomen per ſe.vt ibi patet.⁊ ibi vide Bald.

Additio Baldi.

QUi mandatam. Ponit quatuoꝛ. Pꝛimũ ꝙ p dele gationẽ non trãſit oꝛdinaria iuriſditio. Secundo quod tranſit delegata. Tertio quod non trãſit im periũ. Quarto qd tranſit modica coertio.Et.h.d. Jaco.butri cari.Et pꝛoſequit̃ hic ſecundũ regulã poſitã,ſ̃.in.§. q̃ vero.⁊ eius effectũ vſq3 ibi,ſ3 merũ. ibi reſumit pꝛimã regulã ⁊ ex ea infert vnã cõcluſionẽ. Tertio limitat cã.vide q2 đt Inno.per iſtũ tex. quod oꝛdinariꝰ non põt teſtificari corã ſuo delegato. extra de teſtibus.dilecto đt Archi.quod ſicut interdicit̃ iuriſ ditio nõ vr̃ interdici iuriſditio delegata ſed oꝛdinaria.xxiiij. q.j.audiuimꝰ.Bal. ¶ In tex.vtit̃ tũc v3 ꝓceſſus excõicati fa ctꝰ corã oꝛdinario ⁊ nõ corã delegato:q2 tũc vitiũ ĩ ipſa iuriſ ditiõe delegata.q2 ĩpetrari nõ põt.vt ñ Arc.i.c.⁊ ĩ gl.fi. đ reſc. li.vj.bal.ĩ text.coheret.vñ 9grue iſta dicunt̃ đ impio coherẽti nõ de impio ſimplr̃.vt no.in ſpe.de iuriſ.om.iud.v̇.item l3 ea.

Alia Additio Baldi.

MAndata iuriſditione. Decretu3 qd reqrit cãe cognitionẽ nõ põt delegari.h.d. Uel ſic. Interpoſitio autoꝛitatis reqrẽtis ꝓbatio nem nõ põt delegari.h.d.⁊ ponit exẽpla.⁊ add qd no.ĩ.l. ab ea pte.ĩ.đ ꝓb. In gl.ſ.ſi grauari ibi q̃ cõmodi.vt q2 plꝰ ponit̃ ibi đ ſumptu q̃ reddat đ fructu.vñ illa ẽ iuſta cã alienãdi ſm gl. facit.ĩ.đ trãſ.l.cũ hi.§.eã.vl̃ dic vt no.ĩ.l.ob es. hic alleg.Bal.

Additio

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

Additio Baldi.

Mandata. In.§.ſi, tutores.qd de curatore ad litē. dic in Spe.de iuriſd.om.iud.§.j.ver.qd de donatione curatoris ad litē. ¶ Item hic loquitur de donatione qd de ꝯfirmatione vid.j.de ꝯfir.tu.l.tutores a patruo.Bal. ¶ In gl.cā cognita imo.dic vt no.in.d.l.ob es.ꝛ.C.qn̄ decreto opꝰ n̄ eſt in ru. Bal.

Et ſi pretor ſit. Non dꝫ attendi dignitas ꝯmiſſarij ſꝫ dignitas ꝯmittētis i actu exercito vel exercendo vigore cōmiſſiōis.h.d. ¶ No.ꝙ nō dꝫ ꝯſiderari qualitas inherēs ꝯmiſſario ſeu delegato ſꝫ q̄litas ꝯmittētꝫ ſiue dlegātꝫ.

1 ☞ Confirmatio tutoris an poſſit delegari.
2 Delegatus ad cauſam an poſſit dare minori curatorem.

Cognitio eiꝰ. Cognitio ſuſpecti tutoris pōt delegari ſpecialiter imo etiam trāſit p delegationem gn̄alem. ¶ In tex.ibi dederis.i.cōmiſeris. ¶ Queritur hic vtrū ſicut pōt delegari cognitio ita poſſit delegari ipſa remotio vl' punitio.Sol.vt hic per doc.ꝛ vide Cy.C.vbi pe.tu.l.j.C.de ſuſpe.
1 tu.l.fi.p Cy.in vlt,q.C.arb.tute.l.qd p eundē. ¶ † Sed nunqd pōt delegari cōfirmatio tutoris ſicut infirmatio dic vt no.Iac.in.l.tutores.de cōfirma.tu.ad de qd no.p eundē in.l.multo.§.tu
2 torū.j.d tutelis. ¶ † Extra q̄ro vtrū iudex delegatus ad cauſam poſſit dare minori curatorem ad illā litē dubitatio eſt:quia hoc venit incidenter ergo competit delegato.Sol.vt no.in ſpe.de iu.om.iu.§.j.ver.qd de datione curatorū ad litē ꝛ facit de ad mi.tuto.l.fi.§.fi.ꝛ extra de iudi.c.vlt.lib.vj.

Ut poſſeſſio. Primū decretū eſt delegabile quo ad authoritatem ꝓnunciādi.h.d.tex.ſꝫ non quo authoritatem realiter immittēdi.h.d.gl.ꝛ eſt rō qꝛ authoritas immittendi eſt annexa territorio.vt.j.de bo.au.iudi.poſ.l.cū vnꝰ.§.is q.ꝛ ideo reqrit iuriſdictionē ordinariaꝫ.vt in.l.vlt.C.vbi.ꝛ apud quos.in rōne.ſui. Uel ſumma ſic ꝓnūciatio tenute pōt delegari.h.d.tex.ſed datio tenute nō.h.d.gl.ergo iſti actus ſunt ſeparati qꝛ primo ꝓnūciat de mittēdo,ſecūdo cōmittit qd detur tenuta.p̄mus actꝰ pōt fieri p delegatum ſcdo nō. ¶ In tex.ibi poſſidere.i.in poſſeſſiōe eſſe ex primo decreto quod examina.vt no.in.l.iubere. Bald.

Additio Baldi.

Cognitio. Ius dādi tutores non competit rōne iuriſdictionis ſed cōmiſſionis facte per legem vt no.Cy.C.qui petāt tu.l.j.Et idem forte de iure remouēdi.de hoc vide addi: Ia.bu.C.ſi tu.nō geſ.l.j.ꝛ vide.C.de ſupec.tut.l.fi.in vlt.q.ꝛ Cy.C.arbi.tu.l.qcqd. ¶ In glo.mādari pōt in.fi.Et ē rō:quia miſſio non cōſideraꝛ per reſpectū ad perſonas ſed per reſpectū ad territoriū vt.l.cū vnus.§.is qui.de bo.auto.iudi.poſ.ſed delegatus nō habet territorium:qꝛ tūc eſſet ordinarius.Sed cognitio cōſideraꝛ per reſpectū ad perſonas ꝯtra quas trāſit iuriſdictio.Bal. ¶ Itē aduerte cū hac glo.cōcordat gl.in.l.j.ꝛ.ij.j.de iuriſd.om.iu.ꝛ in aut.de exhi.re.§.ſi vero.Sed glo.que eſt in.l.iubere cauere.ſubdiſtinguit,aut loquimur de miſſione reali ꝛ tunc tam miſſio ex primo decreto q̄ ex ſcdo eſt mixti imperij.aut de ꝓnunciatione de mittendo ꝛ tunc refert aut de mittēdo ex pmo.ꝛ eſt iuriſdictionis.aut de mittendo ex ſcdo ꝛ eſt mixti imperij.Et ex hoc inferꝛ ꝙ miſſio realis non pōt delegari ſed verbalis ꝓnūciatio ex pmo dlegari pōt ex ſcdo nō vt.l.iiij.§.duas. Doc.dicūt ꝙ cognitio ꝛ ꝓnunciatio ꝛ miſſio ſunt mixti imperij.vt.l.ibere mixti imperij dico delegabilis quo ad cognitionē tam ex pmo q̄ ex ſcdo vt hic. Ibi poſſidere iubeaꝛ ꝯiūcta.l.iij.§.genera.de acqui.poſ.ſed indelegabilis quo ad miſſionē rei fallit in prima miſſione q̄ fit ex cā dāni infecti q̄ magiſtratibꝰ municipalibꝰ pōt delegari:qꝛ de conſcientia legis fit p celeritatē q̄ cauſa deſiderat vel ſunt in hoc magiſtratus municipales ordinarij ex cōmiſſione legali.i.ex edicto.vn̄ ſecꝰ eſſet in miſſiōe in cā legatorū.l.ea que.§.ſi.ad municipalē. ꝛ iſtud tene. Bal.

Mandatam ſibi. Delegatus non delegat ꝛ minimum imperium eſt delegabile.h.d. ¶ In tex,ibi nulla eſt.i.non poſſet effectualiter exerceri. Bal.

¶ De officio aſſeſſorum. Rubrica.

Omne officium. ¶ In gl.cōuentionalibꝰ no.ꝙ nō dꝫ recipi libellꝰ ineptꝰ imo dꝫ dilacerari.ꝛ vide ꝙ no.Iac.j.de iniurijs.l.pretor.§.preterea. ¶ Sed qd ſi petitio eſt inepta probatio apta.an pōt reus cōdemnari dic vt not.in ſpe.de iuriſ.om.iu.§.deſeruit.verſi.quid ſi libellum. ¶ Quid ſi ſuper articulis formatis male ſunt teſtes recepti vtruꝫ poſſunt probare.dic vt no.in ſpe.de teſte.§.j.ver.qd ergo ſi capitula.ꝛ de iſtis duabꝰ q̄ōnibꝰ not.extra de iudi.examinata in nouella.facit de elec.i.c.cōſtitutꝰ. ¶ In.gl.l.generalibꝰ i fi.no.ꝙ bānimenta debēt fieri ex parte magiſtratuū vl' ex parte ptātū.ꝙ no.

Additio Baldi.

1 ☞ Laicus an poſſit eſſe aſſeſſor epiſcopi.
2 Laicus an cogatur ſuſcipere delegationem epiſcopi.
3 Conſultor in cauſa cuius expenſis.

Omne. Utrū aſſeſſor in cauſa ſpirituali aſſumptus debeat eligi de conſenſu partiuꝫ dicit Inn.ꝙ dꝫ reqri cōſenſus de officio de lega.ſup queſtionum in.gl.ex quo em̄.Secus ſi generaliter aſ
1 ſumit qꝛ ibi non eſt aduerſarius Bal. ¶ † Item an laicꝰ pōt eſ
a ſe aſſeſſor[a] epi.† Itē an cogatur ſuſcipere delegationē epi. Itē
2 an poſſit eſſe arbiter i ſpiritualibꝰ vid p arch.xvj.q.j.plures qd de clico ꝯiugato an pōt cognoſcere de cā ſpūali dic p arch.xvij.q.ij.dudū ꝛ vide p archi.xcvj.di.bone rei.Bal. ¶ In tex.libellus vide in ſpe.de libelli ꝯcep.§.X.iudex aūt.ꝛ in ſpe.de act.ſeu.pet.§.ſequitur.ver.antepenul.vide quod not. Inn.extra de ele.
3 cū inter.R.ſeniorem . de officio vica.c.j. ¶ In fi.tex.vid.in ſpe.de aſſeſſore.§.officium. Item cuius expenſis detur cōſultor in cauſa.vide eo.ti.§.ſalarium.ver.quid ſi alter.vide.j.de iniurijs.l.item pretor.§.preterea.ꝛ.§.j.per Iac. Bal.

Si eadē. ¶ Not.ꝙ p diuiſionē de vno p̄ſidatu pn̄t fieri duo ꝛ tūc ille q remanebit ſuper vno p̄ſidatu non reſpondebit coram alio vt eſt Florētie:qꝛ ille eſt de vno epatu poteſt aſſidere in alio epatu.ꝯ de bononia habes in auꝛ.vt iud.ſine quo quo ſuffa.§.iſtud ꝛ dic vt no.i.c.j.extra ne ſede vacā. ¶ In glo.ſua tn̄ ibi originalem cauſam.i.originem alicuiꝰ ꝛ ſic eſt ar.ꝙ ſi ē cōceſſa repreſalia ꝯ florētinos ꝙ nō porrigaꝛ ad eos q ſe alio tranſtulerunt qꝛ lꝫ illi ſint originalr florētini tn̄ potius eſt ſpectāda cauſa domicilij.ar.huius.l.facit.j.de poſt.l.j.§.beſtias.ꝛ ita fuit determinatū Padue ſm Cy.in add.facit ꝙ no.Ia.de are.in.l.ꝓuinciales.j.de X.ſig.ꝛ dic vt in tractatu repreſaliarū.p Bal.

Additio Baldi.

Si eadem. Uide quod no.j.de rei vē.l.ij.ꝛ vide Inn.de eta.ꝛ quali eam te.ꝛ ꝙ no.Inn.x.diſt.lege.ꝛ capitulo.ſeq. Bal.

Diem functo. [b] Mortuo ptāte in offō debeꝛ ſalarium aſſeſſoribus totius tpis vſqꝫ quo non locauerūt ſe cū alio:ſecus eſt in ptāte remoto ab officio qꝛ aſſeſſoribus integrū ſalarium nō debeꝛ.h.d. ¶ Not.p hāc.l.ꝙ ptāte mortuo durante officio debeꝛ integrū ſalariū heredibꝰ eiꝰ ꝛ etiā aſſeſſoribus ꝛ familiaribus tn̄ cū quadā moderatiōe ad iſtos viuētes. ¶ Scdo no.ꝙ ei q remoueꝛ n̄ debeꝛ itegrū ſalariū nec ēt aſſeſſoribꝰ officialibꝰ ꝛ vid ꝙ no.i.l.j.§.diuꝰ.j.d varijs ꝛ extor.cogn.

Additio Bal.

Diem functo. Uide Inn.de offi.vica.romana.ꝛ de vit ꝛ hone.cle.cū ab omni.ꝛ arch.xciij.di.valde neceſſarium.ꝛ in ſpe.ti.ij.§.finitur.in fi. ¶ Quis iterim ante aduentum ſucceſſoris exercebit officium collige ex no.per Inno. de here.ad abolendam.

Conſiliarius. Inter aſſeſſorem ꝛ aduocatum debet eſſe diſtinctio pſonarum.h.d.

a ¶ Aſſeſſor vide Fel.i.c.decernimꝰ i pnc.d iud.i.ij.co.pauloante X ſi. fallit.primo.

b ¶ Die functo.p cuiꝰ tex.materia vid pa.d ca.hic ꝛ d.alex.de imo.in.iij.col.i vltio no.ꝛ bar.in vl.col.i vre ſic.not.ex hac.l.

¶ Explici liber primus.

¶ Incipit liber ſecundus.

¶ De iuriſdictione omnium iudicum. Rubri,

In gloſſa rubrice. Ibi per ſingulas ſingulariter ꝛ diuiſim. ¶ In eadem gloſſ.ibi,locutus eſt hoc eſt dicere dictum eſt ſupra de iuriſdictione in ſingulari hic dicit in vniuerſali. ¶ In eadem gloſſa.in fi.ibi.vel ibi.vel hic vere principaliter de ordinario.

Additio Baldi.

In.l. Prima in glo.que incipit.Et neceſſe in X.hꝫ hoc idem verū in offō ꝙ i parte reſidet ꝛ ei debet impendi diſtracta iuſtitia.vt.C.ſi ſepiꝰ in integ.reſt.po.l.j. ſecꝰ i eo qd reſidet in iudice ꝛ ſi parti impēdaꝛ eſt gr̄a ſm doc.de hoc vide qd no.in ſpe.de arbitro.§.ſeq.ver.ſed quo iure.de offi.iudi.per totū ꝛ maxime in.§.deſeruit.vſqꝫ in fi.ꝛ.§.ſeq.vbi de ſingulis actibꝰ iudicij in qbꝰ iudicis offm̄ verſari debet inſtruit . In text.ꝛ in poſſeſſio.vide in ſpec.de locato.§.nunc aliqua.ver.xlix.